

Kom i gang med slægtsforskning

Det første sted du bør starte din slægtsforskning er - hjemme i kommodeskuffen!
Før man begynder at gå på arkiver, må man have et overblik over den viden, man har at starte på.

På jagt efter gamle attester mm.

Start med at lede i dine gemmer efter gamle papirer, der kan give oplysninger om slægten. Vielsesattester, dåbsattester og dødsattester er særligt interessante, fordi de indeholder mange konkrete informationer. Men også mindre officielle papirer kan give vigtige spor. Læg fx mærke til fotografens navn på ældre fotografier. Et par, der i 1920 har fået taget bryllupsbillede i Kalundborg kommer sikkert fra denne by eller fra oplandet. Breve og postkort har poststemppler, der fortæller, hvor og hvornår de er sendt - det er også spor. Måske kan de bruges som udgangspunkt for at lede i en folketælling?

Spørg familien

Som supplement til de oplysninger man kan finde ved at støvsuge sine egne gemmer, bør man kontakte familiens ældre og gamle. Dels kan der også her ligge gamle dokumenter m.m. Men det vil også være en god idé at "interviewe" de ældre og få oplysninger på denne måde. I en slægtshistorisk undersøgelse "trævler" man slægten op ved at arbejde sig baglæns gennem tiden. Især via kirkebøger og folketællinger finder man de oplysninger man skal bruge for at finde spor og danne teorier, som man kan lede videre efter.

Hvad er slægtsforskning?

Den typiske slægtsforsker prøver at finde så mange oplysninger om sine egne forfædre som muligt - forældre, bedsteforældre, oldeforældre, tipoldeforældre og så videre. Nogle går også den anden vej og leder efter nulevende slægtninge ud fra en fælles forfader.

De nødvendige oplysninger

For at komme godt i gang med slægtsforskningen, skal du fremskaffe nedenstående oplysninger om så mange af dine forfædre som muligt:

- Navn
- Fødselsår og -sogn
- Dødsår og -sogn

Det er normalt ikke så vigtigt, at du har fødselsdagen, bare du kender navnet, et omtrentligt årstal samt ikke mindst kirkesognet. Fødsler og dødsfald blev nemlig registreret kronologisk i de enkelte sognes kirkebøger, og det er først med CPR-registrets indførelse i 1968, vi får et fælles nationalt register med oplysning om enkeltpersoners fødesteder.

Du kan finde mange af de grundlæggende oplysninger på internettet. Statens Arkiver stiller kirkebøger og folketællinger til rådighed på Arkivalieronline <http://www.sa.dk/content/dk/ao-forside> og Dansk Demografisk Database <http://ddd.dda.dk/kiplink1.htm>

Omhyggelig afskrivning!

Man bør også sørge for at skrive de oplysninger man finder, omhyggeligt af, og forsyne dem med noter om, præcist hvor der er skrevet af fra. Finder man fx noget i en kirkebog, må man skrive både sognets navn, de årstal som bogen dækker og gerne sidenummeret. Har man brugt mikrofilm eller mikrokort, skriver man også filmens nummer mm. Det sparer meget tid, hvis - når - man har brug for at kigge på indførslen igen.

Krydstjek de forskellige kilder

Når man er i gang med anejagten, bør oplysninger fra én kilde hele tiden tjekkes af mod dem man finder i en anden. Og helst inden man begynder på skråsikre konklusioner om, hvordan slægten hænger sammen. Finder man fx en "Sofie Hansen" viet i 1925, er hun jo næppe identisk med en person af samme navn, som er i sognets 1916-folketælling som 5-årig. De oplysninger som findes i kirkebogen skal understøtte dem, der er i fx. folketællinger og skifteprotokoller. Stemmer de ikke overens, må man have meget gode indicier for at konkludere noget andet.

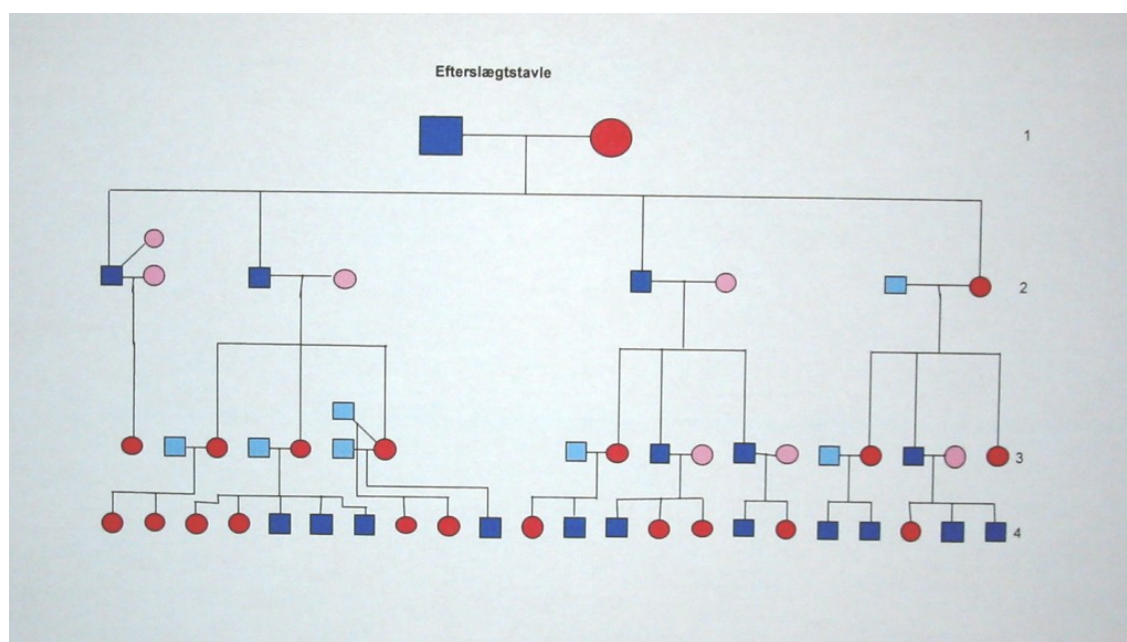
På samme måde må man altid regne med, at de personer, der står opført i en kirkebog som et dåbsbarns forældre, virkelig ER mor og far til den lille. Også selvom man altid "har hørt", at faderen i virkeligheden var sønnen på en nærliggende gård. Uden belæg i andre kilder - fx en faderskabssag mod gårdmandssønnen - må kirkebogens oplysninger stå til troende.

Anetavle

En anetavle har en person som udgangspunkt og går derefter tilbage til forældre, bedsteforældre osv. Eksempel vedlagt.

Efterslægtstavle

En efterslægtstavle har et ægtepar som udgangspunkt og går derefter fremad i tid: Børn, børnebørn osv.

Varianter:

Slægtstræer, efterslægt i kasser o. lign.

Medlem af en slægtsforskerforening?

En god idé. Man får inspiration, hjælp, tips og ideer og ikke mindst fællesskab med andre forskere. Man lærer Danmarks historie og "Værktøjskassen" til slægtsforskning.

Slægten på nettet?

Fordele og ulemper.

Evt. programmet **Legacy** der i sin basisudgave er gratis.

Når man har sit webhotel og domæne, overfører man så det website, som f.eks. > **Legacy** eller > **MacFamilyTree** har lavet. Til det formål skal man bruge en FTP-klient: et lille program der overfører filerne fra computeren til webhotellet. Der findes et væld af gratis muligheder, én af de bedste (til både Windows og Mac) er > **CyperDuck**.

Jeg vil ikke her gå ind i de tekniske detaljer. Hvis du har brug for teknisk hjælp, kan du finde hjælp på de respektive programmets hjemmesider. På den danske hjemmeside om Legacy er der desuden et fint forum: > **Legacy Dansk**. Ellers prøv i forummet om "Program- og webproblemer" på > **DIS forum**.

Karen Straarup

Oktober 2014

Skriv gerne til mig: karen.straarup@viborgslaegt.dk